

Kliimaministeerium
Suur-Ameerika 1
15006, Tallinn

Teie: 18.07.2024 nr 1-4/24/3538

Meie: 31.07.2024 nr 1-7/2024/24-052-2

Kiri edastatud digitaalselt aadressil: info@kliimaministeerium.ee

Konkurentsiameti arvamus Määruse „Võrguteenuste kvaliteedinõuded ja võrgutasude vähendamise tingimused kvaliteedinõuete rikkumise korral“ muutmise eelnõu kohta.

18.07.2024 esitas Kliimaministeerium Riigikantseleile ning ministeeriumitele (Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, Kaitseministeerium ja Rahandusministeerium) kooskõlastamiseks kliimaministri määruse „Majandus- ja kommunikatsiooniministri 6. aprilli 2005. a määruse nr 42 „Võrguteenuste kvaliteedinõuded ja võrgutasude vähendamise tingimused kvaliteedinõuete rikkumise korral (edaspidi ka Määrus)“ muutmise“ eelnõu. Teistele kaaskirjas loetletud isikutele, mh Konkurentsiametile, esitati eelnõu teadmiseks.

Amet juhib tähelepanu järgnevale (toodud kursiivis):

1. Eelnõu punkti 2 järgi sõnastatakse Määruse paragrahvi 4 lõige 3 järgmiselt:

„(3) Kui katkestuse põhjustas sündmus, mida võrguettevõtja objektiivselt ei suuda ära hoida ega takistada (näiteks loodusõnnetus või liinide projekteerimismääruse ületav tuul või jääde), tuleb katkestus kõrvaldada kolme päeva jooksul selle sündmuse lõppemisest arvates. Loodusõnnetuste ja projekteerimismääruse ületava tuule ja jääte sündmuste kirjeldused on esitatud käesoleva määruse lisas.“;

Eelnõu punkti 3 järgi täiendatakse Määruse paragrahvi 4 lõikega 3¹ järgmises sõnastuses:

„(3¹) Kui katkestuse põhjustas tahtlikult toime pandud sündmus (näiteks sabotaaž, terrorirünnak, küberrünnak või muu tahtlikult põhjustatud tegevus), mille tulemusel katkeb juhtsüsteemide toimimine või leiab aset taristu ulatuslik häving, tuleb katkestus kõrvaldada esimesel võimalusel pärast selle toimumist.“;

Lõike 3 sõnastusest „kolme päeva jooksul“ jääb mulje, justkui ei peaks võrguettevõtja hakkama katkestusi likvideerima esimesel võimalusel alates selle sündmuse lõppemisest, vaid et tal on igal juhul selleks aega kolm päeva. Lõikes 3¹ kirjeldatud katkestuse puhul nähakse aga ette, et katkestus tuleb kõrvaldada esimesel võimalusel pärast selle toimumist. Lähtudes eeltoodust ning võttes arvesse, et mõlema juhtumi korral on tegemist elutähtsa teenuse tagamisega, teeb amet ettepaneku täiendada lõiget 3 nii, et katkestus tuleb kõrvaldada esimesel võimalusel, kuid hiljemalt 3 päeva jooksul sündmuse lõppemisest alates. Ettepanekuga mitteametlikult palume lõigetest 3 ja 3¹ tulenevaid erisusi puudutavalt täiendada seletuskirja.

2. Eelnõu Lisas 1 (Määratlematu jõu määramise alused) on välja toodud:

Projekteerimisnorme ületav jäide

- 1) Sündmuseks, mida võrguettevõtja ei suuda objektiivselt ära hoida ega takistada, loetakse liinidele jäite tekkimist, kui jäite paksus on vähemalt 10 mm.
- 2) Sündmuse algusajaks loetakse hetk, kui Keskkonnaagentuuri ilmateenistuse andmetel algasid maakonnas sademed, mis põhjustavad liinidele jäite tekkimist.
- 3) Sündmus lõpeb, kui Keskkonnaagentuuri ilmateenistuse andmetel ei ole maakonnas vähemalt neljal järjestikusel tunnil jäite tekkimist põhjustanud sademeid esinenud. Sündmuse lõpuajal määratakse esimene tund, kui sademeid ei esinenud.

Ameti hinnangul vajavad punktid 1 ja 2 ülevaatamist ja täpsustamist. Punkti 1 järgi loetakse sündmuseks, mida võrguettevõtja ei suuda objektiivselt ära hoida liinidele tekkinud vähemalt 10 mm paksuse jäite tekkimist. Punkti 2 järgi aga loetakse sündmuse alguseks, kui jäide alles hakkab tekkima. Seetõttu, kas projekteerimisnorme ületava jäite tõttu loetakse määratlemata jõu algusajaks sündmust, mil liinidel oleva jäite paksus on vähemalt 10 mm või sündmuse algust, mil jäide alles hakkas tekkima?

Punkti 3 järgi sündmuse lõpuajaks määratakse esimene tund, kui sademeid ei tekkinud. Samas, kui sademeid rohkem ka ei esine, kuid liinid on kaetud vähemalt 10 mm jäätega, siis kas sellises olukorras saab lugeda määratlematu jõu sündmuse lõppemise ajaks olukord, kus sademeid enam ei esine või peaks selleks siiski lugema olukorda, kus liinidel enam 10 mm paksust jäidet ei esine? Seda eriti külmal perioodil valitsevaid miinuskraade arvestades.

Samuti teeb Konkurentsiamet ettepaneku lisada täiendavad selgitused seletuskirja, mis võimaldavad vajadusel võrguettevõtjal paremini tõendada, mis asukohas ja millal tema elektrivõrgus selline määratlematu jõu sündmus tekkis. Näiteks võiks projekteerimisnorme ületava jäite tõendusmaterjal sisaldada fotosid koos skaalaga liinil esineva jäite paksuse kohta iga maakonna kohta, kus võrguettevõtja on sündmuse esinenuks lugenud.

Siinkohal parema selguse saamine on oluline võrguettevõtja ja elektritarbijate jaoks ning ka võtmaks seisukohta, millisest katkestuse ajavahemikust lähtudes peab võrguettevõtja Määruse paragrahvist 7 tulenevalt tarbijate võrgutasusid vähendama.

Loodusõnnetused

- 1) Sündmuseks, mida võrguettevõtja ei suuda objektiivselt ära hoida ega takistada, loetakse Keskkonnaagentuuri poolt loodusõnnetusteks kvalifitseeritud loodusnähtused. Sündmuse määratlemisel erakorraliseks lähtutakse Keskkonnaagentuuri veebilehel

<https://www.ilmateenistus.ee/ilmatarkus/kasulik-teada/loodusoonnetused/loodusoonnetused-2/nimetatud-loodusoonnetustest>.

- 2) Sündmuse algusajaks loetakse hetk, kui Keskkonnaagentuuri ilmateenistuse andmetel ilmnesid maakonnas loodusnähtused, mis kvalifitseeruvad loodusõnnetuseks.
- 3) Sündmus lõpeb, kui Keskkonnaagentuuri ilmateenistuse andmetel ei ole maakonnas vähemalt neljal järjestikusel tunnil esinenud loodusõnnetuseks kvalifitseeruvaid loodusnähtuseid. Sündmuse lõpuajal määratakse esimene tund, kui loodusnähtuse parameetrid ei vasta loodusõnnetuse määratlusele.

Punktis 1 viidatud Keskkonnaagentuuri veebilehel loetakse ekstreemseteks ilmanähtusteks, mida saab pidada loodusõnnetusteks mh ka eriti kõrget merevee taset, laine kõrgust, erakordselt suur tuleohtu jm. Ameti hinnangul ei saa taolised loodusnähtused olla automaatselt võrguühenduse katkestusi puuduva määratlematu jõu toimumise aluseks. Lähtudes eeltoodust, teeb amet ettepaneku eelnõud vastavasisuliselt täpsustada.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Marek Piiraja

Regulatsiooniteenistus/õigusosakonna juhataja

Armin Ilisson

667 2437

Armin.Ilisson@konkurentsiamet.ee